

Generelle bemærkninger

til forslag til landstingslov om foranstaltninger mod forstyrrelse af radiomodtagning.

Forstyrrelse af radiomodtagning, herunder fjernsynsmodtagning og radionavigationstjenesters modtagning, er ikke reguleret i lov nr. 583 af 29. november 1978 om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland (bemyndigelsesloven).

Området er i Danmark reguleret ved en særlig lov (lovbekendtgørelse nr. 528 af 17. oktober 1978), der ikke gælder i Grønland.

Området har ikke nær forbindelse med de forhold, der er reguleret i bemyndigelsesloven, men må anses for et specielt område af hovedsagelig miljømæssig karakter.

Der er mellem hjemmestyret og staten truffet aftale om, at området i medfør af hjemmestyrelovens § 4 overgår til hjemmestyret.

Området har hidtil været reguleret ved GTO-cirkulærer og praksis.

Det anses for nødvendigt, at der nu skabes en sikker hjemmel for at skride ind overfor forstyrrelser af radiomodtagning .

Området er af teknisk karakter, og de foranstaltninger, der træffes, er undergivet jævnlige ændringer som følge af den tekniske udvikling.

Forslagets bestemmelser giver derfor landsstyret bemyndigelse til at fastsætte almindelige bestemmelser om størst tilladte afgivelse af radiostøj fra elektriske apparater og anlæg, herunder forbrændingsmotorers tændingsanlæg.

Der er tillige i udkastet hjemmel for påbud og forbud vedrørende forstyrrende anlæg og for kontrol med, at anlæg og apparater, der indføres, forhandles og bruges i Grønland, overholder de fastsatte bestemmelser. Radiostøjbestemmelserne finder anvendelse for:

- Elektriske husholdningsapparater, transportabelt værktøj samt andre elektriske apparater, der kan frembringe kontinuerlig radiostøj eller intermitterende støj som f.eks. kontormaskiner, filmgengivere, lysbilledapparater, grammofoner, elektromedicinske apparater, thyristorregulatorer, salgsautomater og forlystelsesapparater, når de ikke kun drives fra batterier.

- Lysrørsarmaturer med startere.

- Radiofoni- og fjernsynsmodtagere.
- Motorkøretøjers tændingsanlæg.
- Udstyr der indeholder mikroprocessorer, digitalt kredsløbsudstyr, oscillatorer til styring mv. Der er her tale om udstyr som f.eks. computere, dataterminaludstyr, datamodemere, elektroniske spillemaskiner, husholdningsmaskiner med indbyggede mikroprocessorer o.lign.

Der er tillige i loven indarbejdet en regel, der beskytter deltagere i et fællesantenneanlæg mod bl.a. forstyrrelser fra andre deltageres brug af anlægget, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 11.

-

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser af landstingslovforslaget.

Gennemførelsen af landstingslovens kontrol- og tilsynsbestemmelser forudsætter ansættelse af 3 regionale støjinspektører, hvis løn, rejse- og administrationsomkostninger m.v. kan anslås til 1 til 1,5 mio. kroner.

-

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til §§ 1-3

Formålet med disse bestemmelser er at sikre hjemmel til udstedelse af generelle regler, der modvirker forstyrrelse af radiomodtagning. Når sådanne regler i medfør af § 1, stk. 1 er udstedt, kan man ikke indføre, fremstille eller udlevere apparater eller anlæg, som ikke efterlever kravene i disse regler. Hidtidig anvendt og anskaffet udstyr må dog normalt fortsat anvendes, medmindre det konkret medfører forstyrrelser. I så fald kommer bestemmelserne i § 2 om afhjælpning af forstyrrelsen til anvendelse. Biler og andre køretøjer skal dog under alle omstændigheder, jf. § 1, stk. 4, indrettes efter kravene i de generelle regler, hvorfor § 2-bestemmelserne ikke har betydning herfor.

Bestemmelsen i § 1, stk. 2 er medtaget for at give hjemmel til fastsættelse af særlige vilkår for anlæg og apparater, som ikke naturligt kan rummes i generelle regler, f.eks. i forbindelse med videnskabelige formål.

Til § 4

Særligt i umiddelbar nærhed af centrale anlæg til modtagelse af radiobølger kan det være nødvendigt at pålægge særforanstaltninger, der begrænser muligheden for at

anvende apparatur, der efter almindelige bestemmelser er fuldt lovlige, og i normale situationer ikke ville medføre gener.

Sådanne særlige begrænsninger anses ifølge grundlovens § 73, som den forstås i den statsretlige litteratur, for et ekspropriationsretligt indgreb og kan kun foretages efter ekspropriationslovgivningen og mod erstatning.

Ifølge den i Grønland gældende ordning omfatter ejendomsret til fast ejendom principielt alene bygninger, mens private ikke har ret til selve jorden og ej heller ret til at bebygge et areal uden om bygningerne, ligesom der ikke er privat ejendomsret til ubebygget grund. Rådighedsbegrænsninger kan således ikke fuldt ud sikres ved privatretlige servitutter, hvorfor det er nødvendigt tillige at kunne give arealanvendelsesmyndighederne påbud.

Til § 5

Mens omkostninger ved at bringe apparater og anlæg i overensstemmelse med generelle regler eller i øvrigt i en sådan stand, at de ikke forstyrrer normal radiomodtagelse, påhviler ejeren, må det i tilfælde, hvor fejlen eller vanskeligheden fortrinsvis ligger ved det forstyrrede apparat, anses for rimeligt, at sådanne fejl og vanskeligheder først afhjælpes ved det forstyrrede apparat, før der rejses krav over for ejeren (bruger) af det forstyrrende anlæg.

Til § 6

I almindelighed skal fejl ved elektriske apparater eller anlæg eller ved de udførte støjdempende foranstaltninger betales af ejeren. I særlige tilfælde, hvor støjdempende foranstaltninger er påbudt af myndighederne, men har vist sig uhensigtsmæssige eller i øvrigt behæftet med fejl, skønnes det rimeligt, at omkostningerne ved oprettelsen af fejlen betales af televæsenet efter landsstyrets nærmere bestemmelse. Det bemærkes herved, at iværksættelse af støjdempende foranstaltninger kan være temmelig bekostelige.

Til § 7

Ingen bemærkninger.

Til §§ 8-10

Bestemmelserne indeholder regler om godkendelsesprocedurer mv. fortrinsvis af almindelig forebyggende art. De gældende danske bestemmelser inden for området opfylder de krav, som der vil være begrundelse for at stille i Grønland. For at begrænse omkostningerne til typegodkendelser mv., tilsigtes det i de bekendtgørelser, der udstedes i medfør af loven, at apparater og anlæg, der er

typegodkendt i Danmark, også anses for godkendt i Grønland, således at det med lovens administration forbundne arbejde kan begrænses til apparater og anlæg, der importeres fra andre lande eller i øvrigt ikke er godkendt i Danmark.

Til § 11

§ 1, stk. 2, 2. pkt. i lov nr. 583 af 29. november 1978 om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland indeholder en forudsætning om, at de i bestemmelsen nævnte fællesantenneanlæg lovligt kan etableres. Bestemmelsen kan dog ikke anses for at være til hinder for, at der fastsættes tekniske forskrifter for oprettelse og drift af anlæggene.

Efter aftale mellem hjemmestyret og staten er dette specielle område overgået til hjemmestyret i medfør af hjemmestyrelovens § 4.

Til § 12

Området har hidtil været administreret af Grønlands Televæsen uden egentlig formel lovhjemmel. Generelle bestemmelser tilsigtes fremtidig udstedt som hjemmestyrebekendtgørelser, mens den konkrete administration tilsigtes udført gennem Grønlands Televæsen. Klager fra borgere over de af televæsenet truffne afgørelser vil kunne indbringes for landsstyret.

Til § 13

De tidligere i lovgivningen fastsatte bestemmelser om bødeansvar mv. for selskaber omfatter ifølge en af højesteret afsagt dom ikke kommuner. Det er derfor i bestemmelsen præciseret, at også foreninger, kommuner og kommunale fællesskaber er omfattet af sanktionsbestemmelsen.

Til § 14

Lovbekendtgørelse nr. 210 af 6. april 1976 om radiokommunikation er - selvom der ved lov nr. 933 af 19. december 1986 er indført en bemyndigelse for hjemmestyret til at meddele visse tilladelser - stadig en rigslov, hvorfor der ikke ved landstingslov kan fastsættes bestemmelser for radiosendeanlæg, der er omfattet af denne lov.